

Nr 509

Av herrar **Nilsson** i Lönsboda och **Nyberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 84, rörande statsbidragsgivningen till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp.

En av de största frågor, som såväl städer som de flesta samhällen ha att brottas med, är otvivelaktigt vatten- och avloppsfrågorna. Den moderna bebyggelsen, som koncentrerar sig till tätorterna, har skapat många problem härvidlag. Genom avloppsfrågornas lösning har man mestadels orsakat stora föroreningar av vattendrag och sjöar. På många håll är frågan om ordnandet av rening av avloppsvattnet frågan för dagen, som också är mycket kostnadskrävande.

Den i Sverige vanligast använda metoden för höggradig rening är aktivslammetoden med biologiska bäddar, rötkammare, etc. Däremot har man här i vårt land ingen erfarenhet av anläggningar med cirkulationsgravar, en metod som mycket kommit till användning i Tyskland och Holland och som lär ha givit mycket goda resultat. Goda resultat har man också uppnått vid en utanför Oslo på prov utförd cirkulationsgrav. Dessa enklare anläggningar, som kommit till utförande i andra länder, hava en betydligt lägre anläggningskostnad än de anläggningar som äro vanliga i vårt land. Dessutom draga de en betydligt mindre kostnad i underhåll och drift, vilket icke är minst viktigt.

På många håll i vårt land umgås man med planer att låta bygga reningsanläggningar efter dessa nya metoder. Men då man ej här på närmare håll har någon erfarenhet av dessa anläggningars reningseffekt äro givetvis vederbörande myndigheter högst tveksamma. Forskningen å detta område är för vårt lands vidkommande oerhört eftersatt. Då miljonbelopp måste investeras i reningsverksanläggningar årligen under många år framåt, vore det mycket betydelsefullt om man kunde nå fram till klarhet om vi här i vårt land i någon större utsträckning med framgång kunde använda oss av de metoder som man med goda resultat använder i Holland och Tyskland.

Vid 1957 års riksdag väcktes en motion, nr 237 i andra kammaren, som syftade till att riksdagen måtte uttala sig för en intensifiering av forskningen å vattenreningens område, och i statsutskottets utlåtande nr 6 framhåller utskottet bl. a.: "Det synes utskottet sannolikt att genom den föreslagna forskningsverksamheten rationaliseringsvinster av betydande storleksordning skulle kunna åstadkommas, varför utskottet föreslår att medel från bidragsanslaget (för vatten och avlopp) må utgå till berörda forsk-

ning. Det bör därvid ankomma på Kungl. Maj:t att närmare taga ställning till storleken av de medel som rimligen böra avsättas för ändamålet samt vidtaga de organisatoriska åtgärder som jämväl kunna befinnas erforderliga.”

I den nu framlagda propositionen nr 84 angående statsbidragsgivningen för vattenförsörjning och avlopp finner man emellertid att under det sistförflutna budgetåret endast utgått kr. 107 000 till forskning och undersökning jämte ett amorteringsfritt lån å 300 000 kr.

Då man går ut ifrån att en ordinär reningsverksanläggning av den här i landet gängse typen drager en kostnad av ca en halv miljon kronor för ett samhälle med ett invånarantal av ca 1 500 personer, förstår man hur tillbakasatt forskningen är å området.

En mera intensifierad forskning skulle kunna betyda oerhört mycket och inbespara miljonbelopp till stat och kommuner. Detta är desto mera betydelsefullt i en tid då det politiska läget är ansträngt.

Med hänvisning till vad ovan anförts anhålla vi,

att riksdagen måtte uttala sig för nödvändigheten av att större anslag ställas till förfogande för forskningsändamål beträffande avloppsvattnets rening och att Kungl. Maj:t torde beakta detta vid fördelningen av anslaget.

Stockholm den 1 april 1959

Arvid Nilsson
i Lönsboda

Olaus Nyberg
